

Rapport

Datum: 21 januari 2005

Rapportnummer: 2005/020

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Dienst Landelijk Gebied van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit te Tilburg zijn verzoek om een nadere vergoeding van schade die was ontstaan als gevolg van werkzaamheden in het kader van een landherinrichtingproject nabij zijn woning, bij brief van 22 april 2004 heeft afgewezen.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Bij brief van 16 juli 2000 wendde verzoeker zich tot de Dienst Landelijk Gebied van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (verder DLG) te Tilburg met het verzoek om een gesprek over de schade die hij stelde te hebben geleden door werkzaamheden die in het kader van een landherinrichtingproject nabij zijn woning waren uitgevoerd.

2. Bij brief van 3 januari 2001 - gericht aan de bij het project betrokken gemeente, maar door deze ter afhandeling doorgestuurd naar de DLG - gaf verzoeker een nadere omschrijving van zijn schade: belemmering van zijn uitzicht en blokkering van de waterafvoer door het in verband met de werkzaamheden tegenover zijn woning aangelegde zanddepot; dakschade aan het gebouw gelegen naast zijn woning (losgetilde vorstpannen, kapotte dakpannen en een uitwijken van de dakhelling); verkleuring van de parketvloer alsmede het niet meer soepel sluiten van de schuifdeuren in de woonkamer; aantasting van het woongenot, en vervuiling en verstopping van de sloot en het weiland nabij het zanddepot.

3. Op 19 februari 2001 stelde de Grontmij, uitvoerder van de werkzaamheden in het kader van het project, naar aanleiding van het schadeverzoek een onderzoek ter plaatse in. Van het gesprek werd een verslag opgesteld, dat in april 2001 aan verzoeker werd gestuurd.

In het verslag stonden de maatregelen vermeld die ten behoeve van verzoeker waren getroffen of die zouden worden getroffen. De sloot, zo staat onder meer in het verslag te lezen, was intussen uitgebaggerd en er zou opdracht worden gegeven deze op diepte te maken. Verzoeker zou met betrekking tot de schade aan de dakpannen schadeloos worden gesteld door middel van vervangende levering of een schadevergoeding. Voorts zou de aannemer het zand van het depot de komende zomer afvoeren, zodat verzoekers uitzicht niet meer werd belemmerd. Het zand dat over het weiland was gespoeld was door de aannemer grotendeels teruggeplaatst op het depot. Het nog achtergebleven zand zou worden verwijderd en voor zover nodig zou gras worden gezaaid.

In het verslag stond verder vermeld dat verzoeker nader zou worden geïnformeerd over de voor de werkzaamheden afgegeven vergunningen.

Ten aanzien van de parketvloer, de schuifdeuren en het uitwijken van de dakhelling staan geen acties in het verslag vermeld. Nu verzoeker midden in een verbouwing aan het woonhuis zat, zo valt te lezen, was moeilijk aantoonbaar dat de schade aan de woning en het nabij gelegen gebouw het gevolg was van de werkzaamheden in het kader van het project. In het verslag staat op dit punt vermeld dat in verband met de verbouwing “de benedenverdieping is leeggeruimd, de kachel is verwijderd en de vloer onder een laag vuil/stof ligt”. Ook het vaststellen van de immateriële schade als gevolg van derving van woongenot was om die reden moeilijk aantoonbaar.

In de slotalinea van het verslag staat vermeld dat de situatie te zijner tijd (na herstel en het verlagen en afvoeren van het zanddepot) nader zou worden bezien.

4. In reactie op het verslag liet verzoeker de Grontmij bij brief van 1 mei 2001 weten dat hij in de schaderegeling niet de tijdens het gesprek besproken onderdelen herkende. Volgens verzoeker was sprake van “niet relevante dan wel onjuiste constatering”. Hij verwees op dit punt naar zijn brief van 3 januari 2001. Verder deelde hij nog mee dat het zand niet van het weiland (en uit de sloot) was verwijderd en dat de sloot ter hoogte van de duiker was dichtgeslibd, waardoor het perceel niet ontwaterde.

5. Bij brief van 3 april 2003 bracht verzoeker de Grontmij zijn brief van 1 mei 2001 in herinnering en gaf aan dat deze nog niet was beantwoord. Het zanddepot was intussen wel afgevoerd, zo liet verzoeker weten, maar het perceel was nog niet ontwaterd. Hij verzocht om een spoedige afhandeling van zijn klachten.

6. Op 20 oktober 2003 wendde verzoeker zich per brief tot de DLG. Hij klaagde erover dat toezeggingen niet werden nagekomen en dat brieven niet werden beantwoord. De afwatering was in mei 2003 wel weer hersteld, zo liet hij daarnaast weten.

Op 15 november 2003 stuurde verzoeker een identieke brief naar de DLG.

7. In reactie op verzoekers brieven deelde de DLG verzoeker bij brief van 22 april 2004 mee dat nu het zanddepot was verwijderd en de afwatering was hersteld, hij op het standpunt stond dat aan het schadeverzoek tegemoet was gekomen en dat verzoeker in zijn brieven op geen enkele wijze had aangegeven welke schade hij als gevolg van het zanddepot verder nog had geleden. Tevens verwees de DLG naar hetgeen de Grontmij eerder in het verslag van het gesprek van 19 februari 2001 had opgemerkt ten aanzien van de aantoonbaarheid van de materiële schade gelet op de verbouwing van het woonhuis. De DLG zag gelet op het voorgaande geen aanleiding om verder op verzoekers schadeverzoek in te gaan.

8. Bij brief van 31 mei 2004 liet verzoeker de DLG weten dat hij zich niet kon vinden in de wijze waarop zijn schadeverzoek was afgehandeld. De DLG deelde verzoeker daarop bij brief van 29 juni 2004 onder meer mee dat hij ten aanzien van de schade aan de vorst- en

dakpannen werd uitgenodigd een nadere specificatie op te sturen, zodat deze zou kunnen worden beoordeeld.

Bij brief van 22 juli 2004 stuurde verzoeker de DLG een nadere specificatie van de schade aan de vorst- en dakpannen. De schade werd, zonder erkenning van aansprakelijkheid, volledig door de DLG vergoed.

9. In reactie op de klacht deelde de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit mee dat, nu na het verwijderen van het zanddepot en het herstel van de afwatering geen reactie meer van verzoeker was vernomen, het schadeverzoek naar tevredenheid was afgehandeld. Ten aanzien van de overige schade (behoudens de schade aan de vorst- en dakpannen, die wel was gebleken en vergoed) wees de minister op de constatering van de Grontmij dat verzoekers woning in de periode van het landherinrichtingproject werd verbouwd.

In het slot van zijn reactie deelde de minister mee dat de schade en de vergoeding daarvan een civielrechtelijke kwestie betreft die ter beoordeling van de burgerlijke rechter staat en dat hij daarop om die reden in het kader van de klachtprocedure - behoudens het voorgaande - niet verder inging.

10. In reactie op het standpunt van de minister deelde verzoeker onder meer mee dat zijn woning ten tijde van het project niet werd verbouwd.

II. Beoordeling

11. In een geval als dit, waarin een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot (gedeeltelijke) afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is, bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

12. Het redelijkheidsbeginsel brengt mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

13. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsbeginsel mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het vragen betreffende (on)rechtmatigheid van het handelen of betreffende overige beletselen om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter wenst te onderwerpen. Dit is slechts anders indien de gronden en de

overwegingen waarop een dergelijke betwisting berust, zo evident onjuist zijn dat het bestuursorgaan in redelijkheid niet tot zijn beslissing had kunnen komen. Alsdan moet de afweging van het belang van het bestuursorgaan bij betwisting van zijn gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsbeginsel te hebben plaatsgevonden.

14. Wat betreft de schade als gevolg van de werkzaamheden in het kader van het landinrichtingsproject nabij verzoekers woning wordt het volgende overwogen.

Op 22 april 2004 waren ten aanzien van de door verzoeker gestelde schade - als uitvloeisel van het door de Grontmij ter plaatse ingestelde onderzoek - reeds maatregelen getroffen met betrekking tot het zanddepot en de afwatering (en hetgeen daarmee verband hield).

15. Ten aanzien van de overige schade waren geen maatregelen getroffen. Bij brief van 22 april 2004 deelde de DLG mee zich, gelet op hetgeen de Grontmij had geconstateerd in verband met een verbouwing aan verzoekers woning, niet gehouden te achten de schade aan het interieur van de woning en het naast de woning gelegen gebouw te vergoeden. Nu verzoeker in zijn brieven aan de DLG of de Grontmij de conclusie van de Grontmij dat de woning werd verbouwd, niet heeft tegengesproken, waren de gronden voor de afwijzing van dit gedeelte van het schadeverzoek - behoudens echter de schade aan de vorst- en dakpannen - niet zo evident onjuist dat DLG niet in redelijkheid daartoe kon komen.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

16. Over de schade aan de vorst- en dakpannen vermeldt de brief van 22 april 2004 niets. Ten onrechte, nu de Grontmij de vergoeding van deze schade reeds had toegezegd. DLG heeft deze schade in een later stadium - na ontvangst van een specificatie - ook alsnog vergoed. De conclusie van de DLG in de brief van 22 april 2004 dat er geen aanleiding was om verder op verzoekers schadeverzoek in te gaan, was derhalve evident onjuist.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Dienst Landelijk Gebied te Den Haag, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, is gegrond ten aanzien van de afwijzing van het schadeverzoek voor zover het de schade aan de vorst- en dakpannen betreft, en voor het overige niet gegrond.

Onderzoek

Op 4 mei 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer R. te Boxtel, met een klacht over een gedraging van Dienst Landelijk Gebied te Tilburg.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd verzoeker en de minister een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

De minister van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van verzoeker aan de Dienst Landelijk Gebied van het ministerie van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit (DLG) met een verzoek om een gesprek over door hem gestelde schade van 16 juli 2000.

Brief van verzoeker met nadere onderbouwing van zijn schade aan de bij het project betrokken gemeente van 3 januari 2001.

Verslag van de Grontmij van het gesprek en het onderzoek naar aanleiding van verzoekers schade van 19 februari 2001.

Schriftelijke reactie van verzoeker van 1 mei 2001 op het verslag.

Rappélbrief van verzoeker aan de Grontmij van 3 april 2003.

Klaagschriften van verzoeker aan de DLG van respectievelijk 20 oktober en 15 november 2003.

Brief van de DLG aan verzoeker van 22 april 2004, waarin de DLG het schadeverzoek afhandelt.

Klaagschrift verzoeker aan de Nationale ombudsman van 2 mei 2004.

Schriftelijke reactie van verzoeker van 31 mei 2004 op de afhandeling van zijn schadeverzoek.

Brief van de DLG aan verzoeker van 29 juni 2004.

Specificatie schade aan de vorst- en dakpannen van zijn woning van verzoeker aan de DLG van 22 juli 2004.

Brief van de DLG aan verzoeker van 8 september 2004, met daarin het aanbod aan verzoeker om de schade met betrekking tot de vorst- en dakpannen nader te specificeren.

Standpunt van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ten aanzien van verzoekers klacht van 27 september 2004.

Reactie van verzoeker op het standpunt van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 15 oktober 2004.

Bevindingen

zie onder Beoordeling

Achtergrond